

Historie

Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie

Historie KNWU

De fiets, uitgevonden in de 19e eeuw, werd nog aan het einde van diezelfde eeuw ook ingezet bij het beoefenen van een nieuwe sport; wielrennen. De eerste echte wedstrijd werd al verreden in 1868 in Parijs, bijna een halve eeuw voor de oprichting van het officiële wielergaan dat we tegenwoordig kennen als de KNWU.

De Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie (KNWU)

De KNWU is de overkoepelende sportbond van en voor de wielersport in Nederland. De KNWU is er voor de top-, wedstrijd- en breedtesport. Onderverdeeld in verschillende sporten: weg, BMX, baan, veld, mountainbike, strandrace, para-cycling en kunstwielrijden. Wij hebben als doel iedereen in Nederland beter te leren fietsen.

Met ongeveer 30.000 leden, waarvan 10.000 licentiehouders, is de KNWU uitgegroeid tot een grote bond die alle wielersporters in Nederland de kans biedt hun sport op hun niveau, van toerder tot prof, te beoefenen.

Hoe is de KNWU zo gegroeid tot waar we nu staan?

Hieronder een overzicht in vogelvlucht.

26 januari 1928 – De oprichting van de Nederlandsche Wielren Unie is een feit. Officieel orgaan is op dat moment het blad 'Sport Echo'. In het jaar van oprichting van de bond vonden ook de Olympische Spelen in Amsterdam plaats. Hierbij was er meteen wielersucces: Bernard Leene en Daan van Dijk wisten op de tandem Olympisch kampioen te worden. Johannes Maas, Pieter van der Horst, Jan Pijnenburg en Janus Braspenning wonnen een zilveren plak op de ploegenachtervolging, net als Antoine Mazairac (sprint) en Gerard Bosch van Drakestijn (1 km tijdrit).

1932 – Slechts vier jaar na oprichting worden de duizend licenties gepasseerd. In Los Angeles wint Jacques van Egmond een gouden (sprint) en een zilveren (1 km tijdrit) op de Olympische Spelen.

1933 – Jaarlijks worden er 500 wedstrijden verreden. Het merendeel hiervan wordt op de piste verreden, die allemaal nog onoverdekt zijn.

1934 – De groei zet gestaag door. Al 56 verenigingen zijn aangesloten bij de bond en er worden jaarlijks meer dan 2000 licenties afgegeven.

1935 – De 'poursuite' (achtervolging) wordt door de NWU ingevoerd als kampioensnummer. Hiermee is de NWU wereldwijd een van de eersten.

1936 – In Berlijn wordt Arie van Vliet Olympisch Kampioen op de kilometer tijdrit. Bernard Leene en Hendrik Ooms halen een zilveren plak binnen op de tandem.

1938 – Op de Cauberg wordt het Wereldkampioenschap Wielrennen georganiseerd. De Belg Marcel Kint veroverde de regenboogtrui. Door het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog duurde het acht jaar voordat er weer een wereldkampioenschap georganiseerd kon worden.

1942 – 1943 – De NWU verstrekt uit losse hand proflicenties. Dit wordt gedaan zodat een aantal jongeren de 'arbeidsinsatz' in Duitsland kan ontlopen.

1948 – In London wint Gerrit Voorting een zilveren medaille tijdens de Olympische Spelen.

23 maart 1952 – De NWU krijgt het predikaat 'koninklijk' en komt daarmee bekend te staan onder de huidige naam 'Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie', oftewel de KNWU.

1963 – Het eerste NK Veldrijden wordt georganiseerd. De eerste winnaar van de driekleur was Huub Harings, die de titel uiteindelijk vijf keer wist te winnen. Ook begint men in dit jaar met medische commissies te werken.

1964 – De KNWU groeit nog steeds. Jaarlijks worden er 3261 licenties uitgegeven. Ook wordt er in dit jaar een trainingscommissie opgericht.

1964 - In Tokio wordt de Nederlandse ploeg, bestaande uit Gerben Karstens, Bart Zoet, Jan Pieterse en Evert Dolman Olympisch kampioen op de ploegentijdrit. Cor Schuuring, Henk Cornelisse, Gerard Koel en Jaap Oudkerk halen een bronzen plak binnen op de achtervolging.

1965 –Op het WK wordt als nieuw onderdeel de kilometer tijdrit voor de amateurs georganiseerd.

1966 – De klasse ‘onafhankelijken’ (een klasse tussen de amateurs (nu de elite z.c. en de professionals) wordt opgeheven.

1968 – Er komt een jeugdlicentie van 8- tot 13-jarigen. Ook is dit het jaar van de eerste Nederlandse tourzege: Jan Janssen wint de Tour de France voor de Nederlandse ploeg. Er is ook Olympisch succes in Mexico: de Nederlandse ploeg bestaande uit Fedor den Hertog, Joop Zoetemelk, Jan Krekels en René Pijnen wint goud op de ploegentijdrit. Daarnaast winnen Jan Jansen en Leijn Loevesein een zilveren plak op de 2000 meter tandem.

1970 – De eerste fulltime baancoach wordt benoemd. Ook wordt gestart met het gebruik van fotofinishapparatuur.

1972- In München wordt Hennie Kuiper tijdens de Olympische Spelen olympisch kampioen op de weg.

1976 – Tijdens de Olympische Spelen in Canada in Montreal wint Herman Ponsteen een zilveren medaille op de achtervolging.

1977 – Nog steeds groeit de KNWU: er worden 5800 licenties afgegeven en er worden bijna 800 wedstrijden georganiseerd.

1978- Clubs krijgen stemrecht in districtsvergaderingen. Er zijn nu 6480 licenties en meer dan 1500 wedstrijden die georganiseerd worden.

1979 – Het WK op de weg en baan wordt in Nederland verreden, wederom in Valkenburg. Het wordt een groot succes voor de Nederlanders; bij de mannen wint Jan Raas en bij de vrouwen Petra de Bruin. Het Uniebureau verhuist vanuit Den Haag naar Woerden en er wordt gestart met een trainerscursus.

1980 – Het ‘Zoetemelk-effect’ treedt op: door de winst van Joop Zoetemelk in de Tour de France stijgt het licentieaantal sterk. Er worden maar liefst 8536 licenties aangevraagd en 1854 wedstrijden georganiseerd.

1981 – Ook het toerfietsen krijgt een plek binnen de KNWU. Herstructurering leidt tot nieuwe regels en andere indeling met betrekking tot promotie en degradaties in categorieën.

1982 – De fietscross (tegenwoordig BMX) wordt een officiële KNWU-discipline.

1988 – Verzelfstandiging van de takken wielrennen, toerfietsen en fietscross. Het eerste NK Mountainbike wordt georganiseerd met als eerste winnaar Jim van Overbeek.

1988 - Monique Knol wordt in Seoel Olympisch kampioen op de weg. Leo Peelen wint een zilveren medaille op de puntenkoers.

1989 – Er is een terugloop in het aantal licenties bij de jeugd, nieuwelingen en junioren te bemerken. Daarentegen neemt het aantal wedstrijden nog steeds toe. Er wordt een Unieraad opgericht. Het mountainbiken wordt als nieuwe discipline toegevoegd bij de KNWU.

1991 – Het toerfietsen verlaat de KNWU en komt onder verantwoordelijkheid van de NTFU. De categorieën worden opnieuw ingedeeld en de A, B en C amateurklassen ontstaan. In Gieten wordt het WK Veldrijden georganiseerd.

1992 – Erik Dekker (wegwedstrijd) en Léon van Bon (puntenkoers) veroveren een bronzen medaille bij de Olympische Spelen in Barcelona. Dames Monique Knol (wegwedstrijd) en Ingrid Haringa (sprint) nemen een bronzen plak mee.

1993 – De doorstroming naar de beroepsrenners stagneert; het aantal renners met een proflicentie neemt af.

1994 - Er wordt een nieuwe interne structuur aangenomen. Het Congres staat bovenaan de hiërarchie. Daarop volgt het Hoofdbestuur en een aantal commissies. Hiermee streeft de KNWU naar kortere, heldere lijnen.

1995 - De categorieën worden opnieuw ingedeeld; zo ontstaan de categorieën Elite met en zonder contract, espoirs (beloften), junioren, jeugd, dames en veteranen.

1996 - Waar aan de ene kant het aantal dagkaarten stijgt en de MTB-tak verder groeit, neemt het ledenaantal en licenties drastisch af. Zo worden er in dit jaar nog maar 6242 licenties aangevraagd. Door middel van een nieuw opgericht stimuleringsfonds worden organisatoren ondersteund bij de organisatie van wedstrijden.

1996 - Bart Brentjens wordt in Atlanta de eerste winnaar van Olympisch goud bij het mountainbiken. Ingrid Haringa neemt nog een zilveren (puntenkoers) en bronzen (sprint) plak mee naar huis.

1998 - Wederom organisatie van het WK Wegwielrennen in Valkenburg. Nederlands succes is er bij de dames: Leontien van Moorsel pakt goud in de tijdrit.

2000 - Tijdens de Olympische Spelen in Sydney wint Leontien van Moorsel drie maal goud; zowel tijdens de wegwedstrijd, de tijdrit als de individuele achtervolging is ze de beste. Daarnaast weet ze ook nog een zilveren plak te behalen op de puntenkoers.

2004 - In Athene wordt Leontien van Moorsel Olympisch kampioene op de tijdrit. Baanwielrenner Theo Bos wint een zilveren medaille op de sprint en Leontien van Moorsel weet op de achtervolging nog een bronzen plak in de wacht te slepen. Bart Brentjens neemt ook een bronzen plak mee na de mountainbikewedstrijd.

2006 - Het Uniebureau verhuist vanuit Woerden naar het Huis van de Sport in Nieuwegein.

2008 - Marianne Vos wordt in Peking Olympisch kampioene op de puntenkoers.

2011 - Er verandert een hoop in de wedstrijd sport. De daglicentie wordt vervangen door een basislidmaatschap. De categorieën worden opnieuw ingedeeld; de driedeling in de amateurklasse verdwijnt en de overige categorieën worden gelijk getrokken met de indeling die de UCI kent. In samenwerking met MyLaps wordt gestart met het gebruik van chips ter verbetering van de registratie van uitslagen. Ook wordt gestart met rekeningrijden, waarbij deelnemers per wedstrijd betalen voor deelname.

2011 - KNWU spreekt een nieuwe doelgroep aan; de sportieve fietsers.

2011 - Het WK Wegwielrennen wordt georganiseerd in Valkenburg. Nederlands succes is er in de wegrit bij de dames; Marianne Vos wordt voor eigen publiek wereldkampioen. Junior-dame Demi de Jong pakt brons op de tijdrit. T

2012 - Marianne Vos wordt Olympisch kampioene op de weg in Londen. Baanwielrenner Teun Mulder wint brons op de keirin en ook BMX'er Laura Smulders neemt een bronzen plak mee naar huis.

2013 - Naar aanleiding van vele dopingbekentenissen wordt een onderzoek ingesteld naar dopinggebruik onder Nederlandse profrenners. In juni wordt het rapport van de commissie Sorgdrager gepubliceerd. Aan de hand van de aanbevelingen in het rapport, gaat de KNWU aan de slag om zo de sport schoner te maken.

2014 - In Hoogerheide wordt in februari het WK Veldrijden georganiseerd. In de zomer wordt in Rotterdam het WK BMX georganiseerd.

2016 - Anna van der Breggen wordt Olympisch kampioene op de weg in Rio.

2017 - Het Uniebureau van de KNWU verhuist van Nieuwegein naar Papendal (Arnhem).

2017 - Tom Dumoulin wint als eerste Nederlandse man ooit de Giro d'Italia.

2017 - Het WK Wegwielrennen wordt in Bergen (Noorwegen) gehouden. In de tweede stad van Noorwegen wint Nederland 3 wereldtitels: Annemiek van Vleuten (tijdrit), Tom Dumoulin (tijdrit) en Chantal Blaak (wegwedstrijd).

2018 - De KNWU krijgt een nieuwe directie bestaande uit Thorwald Veneberg en Margo de Vries.

2018 - De KNWU telt 18 wereldkampioenen die samen 24 wereldtitels bij elkaar fietsen.

2018 - Het WK Veldrijden (feb. in Valkenburg), WK Baanwielrennen (feb. in Apeldoorn) en EK Veldrijden (nov. in Rosmalen) worden in Nederland georganiseerd.